

การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา

เพ็ญณี กันตะวงษ์¹, ศิวัช ศรีโศคนกุล²

^{1,2}อาจารย์ประจำอาจารย์ประจำวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

E-mail: Pennee@kku.ac.th¹, siwasri@kku.ac.th²

Received: April 17, 2020

Revised: June 28, 2020

Accepted: July 08, 2020

บทคัดย่อ

บทความนี้ศึกษาถึงปรัชญาของการศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการวิเคราะห์เอกสารและวิเคราะห์เชิงเนื้อหาของปรัชญา และหลักสูตรของการศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา การศึกษาพบว่า ปรัชญาการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาอยู่ในกรอบแนวคิดพื้นฐานที่ว่า ประชาชนไม่ใช่เป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย แต่เป็นผู้มีส่วนสำคัญ และมีส่วนร่วมในการสร้างฐานความเป็นประชาธิปไตย รวมถึงความเชื่อในหลักประชาธิปไตยที่ได้ถูกวางรากฐานไว้ สถาบันการศึกษาทำหน้าที่พัฒนาความรู้พื้นฐานของประชาธิปไตยในรูปแบบของอเมริกา การปฏิบัติงานของรัฐภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญการเมืองและความเป็นพลเมือง กรอบแนวคิดของหลักสูตรส่วนใหญ่จะอยู่บนมาตรฐานด้านความเป็นพลเมืองและรัฐ ความฉลาดรู้ด้านการจัดการการเงินและเศรษฐกิจส่วนบุคคล อย่างไรก็ตามจากการบริหารประเทศในระบบกระจายอำนาจมีผลทำให้แต่ละมลรัฐพัฒนาหลักสูตรของตนเองอย่างอิสระ แต่อยู่บนฐานของประชาธิปไตย

คำสำคัญ: การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง ปรัชญา หลักสูตรการเรียนการสอน ประเทศสหรัฐอเมริกา

Education for Civic Education in the USA.

Pennee Kantavong¹ Siwach Sriphokangul²

^{1,2}Lecturer, College of Local Administration, Khon Kaen University

E-mail: Pennee@kku.ac.th¹, siwasri@kku.ac.th²

Received: April 17, 2020

Revised: June 28, 2020

Accepted: July 08, 2020

Abstract

This article studied the philosophy of civic education and its education services in the USA. Document analysis was employed for data collection. Content analysis was also used to analyze the philosophy and curriculum in civic education for US educational institutions. The findings showed that the philosophy of U.S. civic education. That is, the citizens must abide by the law and contribute to the institution of constitutional democracy and the fundamental principles and values upon which it is instituted. The educational institutes are responsible for developing the fundamental tenets of American democracy. The government practices are under the constitution, politics and citizenship. Most educational curricula' core philosophies are primarily based on civics and government, personal financial literacy, and economics. However, with the decentralization of the administrative system, each state is authorized to develop their own curriculum based on its American democratic philosophy.

Keyword: Civic Education, Philosophy Curriculum, USA.

บทนำ

การศึกษาด้านความเป็นพลเมืองและการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองในอเมริกาเป็นสองแนวคิดที่เก่าแก่ที่สุดในทฤษฎีทางการเมือง แต่ก็ยังมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน มีคำหลายคำที่ใช้เรียกกระบวนการนี้ เช่น การศึกษาด้านความเป็นพลเมือง (Civic Education) และด้านการศึกษการเมือง (Political Education) แต่คำหลังไม่เป็นที่นิยมใช้นอกวงการวิชาการ อาจเป็นเพราะความหมายซึ่งนำการสอนชัดเจนเกินไป ในโรงเรียนการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองจะรวมถึงรายวิชาทั้งที่เป็นเรื่องราวของรัฐและไม่ใช่เรื่องราวของรัฐ ถ้าเป็นเรื่องราวของรัฐก็เน้นเรื่องของรัฐบาลอเมริกันและบางครั้ง แต่ไม่มากนักที่จะมีการสอนเปรียบเทียบรัฐบาลต่าง ๆ การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองในบางครั้งจะแทรกอยู่ในวิชาประวัติศาสตร์อเมริกา โดยทั่วไปเป็นรายวิชาในเกรด 5 เกรด 8 และเกรด 11 แนวคิดสำคัญของการสร้างระบอบประชาธิปไตยในสหรัฐอเมริกา คือ ความคิดที่ว่าประชาชนเป็นผู้ก่อตั้งรัฐบาลเพื่อให้รับรองสิทธิของตนและประชาชนยินยอมให้ได้รับการปกครองโดยรัฐ (Crimmins, 2013)

จากการที่สังคมอเมริกันเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ นักวิชาการในหลากหลายสาขาวิชา ไม่ว่าจะเป็นนักรัฐศาสตร์ นักมานุษยวิทยา นักภูมิศาสตร์ ต่างให้ความสนใจศึกษาถึงบริบทและแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองเพื่อให้แน่ใจว่าประชาชนที่มาจากหลากหลายชาติพันธุ์เหล่านั้นได้มีโอกาสเข้าถึงและได้รับสิทธิของการเป็นพลเมืองของประเทศ แต่นับแต่ช่วงปี ค.ศ. 1995 เป็นต้นมา นักวิชาการได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองประเทศในสหรัฐอเมริกาและพบว่า การลดลงของการมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดขึ้นในทุกกิจกรรมจนถึงกับมีคำศัพท์ที่เรียกปรากฏการณ์ “Bowling Alone” กล่าวคือประชาชนไม่สนใจร่วมกิจกรรมเดียวกัน นับแต่การอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกัน ไปงานพบปะสังสรรค์กันและเข้าร่วมทีมโบว์ลิ่งร่วมกัน (Dudley and Gitelson, 2002)

สิ่งที่นักการศึกษาในปัจจุบันห่วงใยคือการลดลงของการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองของคนวัยหนุ่มสาว โดยจากการวิจัยพบว่า เด็กในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุถึงวัยที่มีสิทธิเลือกตั้งพากันไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยมาก ในปี ค.ศ. 1996 The American Political Science Association (APSA) ได้สร้างกลุ่มงาน “Task Force on Civic Education for the Next Century” โดยที่ประธานกลุ่มที่กล่าวถึงความต้องการในปัจจุบันในเรื่องของความเป็นประชาธิปไตยในอเมริกา จากการที่มีความผูกพันกับการเมือง ลดพลลงรวมถึงศักยภาพของประชาชนในการจัดการตนเองลดลง ดังนั้นกลุ่มงานนี้จึงมีความจำเป็นต้องสนับสนุนจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนในสหรัฐอเมริกา

จากจุดเริ่มต้นดังกล่าวในปี ค.ศ. 2001 APSA ได้มีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วมของพลเมือง (Civic Education and Engagement) ขึ้นโดยทฤษฎีแล้วการดำรงไว้ซึ่งความรับผิดชอบของประชาชนในระบบการเมืองอย่างยั่งยืน สามารถย้อนศึกษากลับไปถึงทฤษฎีทางการเมืองในยุคโบราณได้ เช่นเดียวกับบทบาท ตำแหน่งและวิวัฒนาการของการศึกษาเพื่อพัฒนาเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วมในกลุ่มเยาวชนอเมริกันจะพบได้จากงานของกลุ่มพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ของ Dewey การขับเคลื่อนของปฏิรูปนิยมให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาและการสร้างความเป็นพลเมืองในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นักรัฐศาสตร์ ได้เข้าร่วมอภิปรายในประเด็นนี้ ทำให้เป็นที่มาของสาขาวิชาที่เรียกว่าการกล่อมเกลாதองการเมือง (Political Socialization) นักวิชาการสำคัญที่มีส่วนสำคัญในการสร้างและพัฒนาการขัดเกลาทองสังคมของการเมือง คือ Herbert Hyman โดยได้กำหนดทฤษฎีของนักสังคมวิทยาที่มองว่าสถาบันทางสังคมได้ใส่ค่านิยมทางสังคมให้กับเยาวชนโดย Hyman กำหนดให้การกล่อมเกลาทองการเมืองเป็นองค์ประกอบหนึ่งในโครงสร้างของสังคม

ในความเชื่อดังกล่าวนี้นักวิชาการหลายคนรับเอากรอบของการกล่อมเกลาทองสังคมการเมืองเป็นทฤษฎี งานวิจัยในช่วงแรกจึงเกี่ยวข้องกับอำนาจนิยมและประชาธิปไตย นักวิชาการรุ่นต่อมาจะเน้นไปที่ทัศนคติของเด็กต่ออำนาจทางการเมืองซึ่งนำไปสู่การจัดวิชาการศึกษาการกล่อมเกลาทองการเมืองศึกษา (Political Socialization Studies) ภายใต้ความเชื่อที่ว่าเด็กคือกุญแจสู่ความเข้าใจของความเป็นผู้ใหญ่ดังที่มีผู้กล่าวว่า อะไรที่เด็กได้เรียนตอนเยาว์วัยถ้าเป็นแนวคิดที่ไม่ถูกต้องจะแก้ไขได้ยาก ในช่วงปี ค.ศ.1970 การกล่อมเกลาทองสังคมการเมืองได้รับความสนใจศึกษาและตีพิมพ์เผยแพร่มาตลอด จนถึงปี 1985 ความสนใจเริ่มลดถอยลงซึ่งมีนักวิชาการสันนิษฐานว่า น่าจะเป็นเพราะการศึกษาวิจัยไม่ได้พิจารณารูปแบบของจิตวิทยาพัฒนา โดยมุ่งสนใจเฉพาะทัศนคติของเด็กและละเลยมิติพื้นฐานด้านการรู้คิดของผู้เรียน จนในปี 1990 ความสนใจในเรื่องการกล่อมเกลาทองสังคมการเมืองได้กลับมาได้รับความสนใจและเจาะลึกในประเด็นการมีส่วนร่วมของพลเมืองจนนำไปสู่การศึกษาข้อเท็จจริงของการรู้คิดทางการเมือง (Dudley and Gitelson, 2002)

วัตถุประสงค์ของบทความ

เพื่อศึกษาถึงปรัชญาของการศึกษาและการจัดการศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา

วิธีการศึกษา

งานชิ้นนี้ศึกษาจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวม วิเคราะห์ตามกรอบประเด็นหลักในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 1) ปรัชญาและความสำคัญของความรู้ด้านความเป็นพลเมือง 2) เนื้อหาและปรัชญาของหลักสูตรการศึกษา 3) แนวทาง และวิธีการจัดการเรียนการสอน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Descriptive Analysis) และสรุปนำเสนอข้อเสนอแนะจากบทเรียนที่ได้

1. ปรัชญาและความสำคัญของความรู้ด้านการสร้างความเป็นพลเมือง

นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ต่างมีข้ออภิปรายถึงความสำคัญของการมีความรู้ทางการเมืองดังที่เห็นจากหนังสือของ Carpini and Keeter พยายามที่จะขยายความให้เกินขอบเขตของการนำเสนอว่า คนอเมริกันรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับการเมือง กล่าวคือ ถ้ารู้เรื่องการเมืองแล้วจะมีผลอะไร อย่างไร คำถามนี้มีผู้อธิบายไว้ว่า พรรคการเมืองแข่งขันกันเช่นเดียวกับธุรกิจ คือเพื่อกำไรหรือคะแนนเสียง ประชาชนคือผู้บริโภคด้วยการใช้จ่าย ดังนั้นผู้มีสิทธิออกเสียงก็จะซัดน้ำหนักระบุว่า พรรคไหนชนะ เขาจะได้ประโยชน์อะไร หรือผู้สมัครคนไหนชนะ ข้อสรุปคือประชาชนมักมองเห็นว่าการเมืองไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรกับเขา หรือได้อะไรก็เพียงเล็กน้อย เอาเวลาไปทำอย่างอื่นนอกจากเรื่องการเมืองจะดีกว่า นั่นย่อมหมายความว่า อย่างน้อยประชาชนควรมีเส้นฐาน (Baseline) ของความรู้ทางการเมือง เพราะถ้าประชาชนไม่มีความรู้ ไม่มีข้อมูล เขาจะไม่สามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผลได้ ไม่ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะเป็นสิ่งที่อยู่ในความสนใจของเขาหรือไม่ก็ตาม (Carpini and Keeter, 1996)

ในทางตรงกันข้ามนักรัฐศาสตร์ได้ให้ข้อสรุปไว้ว่า การศึกษามีความสัมพันธ์กับแนวโน้มของการออกเสียงเลือกตั้งเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากความสัมพันธ์ของการศึกษากับการออกเสียงเลือกตั้งไม่เพียงสัมพันธ์กับอายุ แต่ต้องรวมไปถึงการมีความรู้เรื่องการเมือง จึงสามารถทำนายการมีส่วนร่วมในการเมืองได้ คนที่มีความรู้ทางการเมืองมากย่อมเข้าไปมีส่วนร่วมในการเมืองมาก (Carpini and Keeter, 1996) นั่นคือ ถ้าประชาชนมีความรู้เรื่องรัฐบาลและการเมืองมากก็จะแสดงออกในระบบการเมือง ไม่ว่าจะเป็นระดับย่อย ซึ่งเป็นเรื่องดีของตัวบุคคล หรือระดับใหญ่ ซึ่งเป็นผลดีต่อระบบการเมืองของประเทศ นั่นคือ ความรู้เรื่องการเมืองคือหัวใจสำคัญ

คำถามต่อไปคือ ต้องรู้มากเพียงใด และควรมีความรู้มากเพียงใด ความรู้ทางการเมืองอะไรที่จำเป็น ซึ่งสองคำถามนี้อาจไม่สามารถตอบได้ แต่ควรเริ่มจากการเป็นพลเมือง ซึ่งในอเมริกาใช้การผ่านการทดสอบ เพื่อให้ได้สิทธิการเป็นพลเมือง แท้จริงแล้วข้อสอบเป็นเพียงประตูสู่การเป็นพลเมือง แต่ไม่ใช่ว่าจะวางรากฐานของเป้าหมายการเป็นพลเมืองที่มี

ส่วนร่วมในฐานะพลเมืองของประเทศ เป็นเพียงการเสนอแนะความรู้เรื่องการเมืองระดับต่ำ เพื่อให้รัฐได้รับการสนับสนุนเท่านั้นเอง แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องการฐานความรู้ที่มากกว่าการเป็นพลเมืองเพื่อออกเสียงเลือกตั้ง (Dagger, 1997)

ในปี 1998 มีการศึกษาวิจัยเรื่อง Civic education: What makes students learn (วิชาความเป็นพลเมือง) โดยศึกษาว่ารายวิชาความเป็นพลเมืองมีผลต่อความรู้ของผู้เรียนหรือไม่ งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาจากรายวิชาความรู้ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ทั่วไป (General political knowledge) โดยเน้นใน 4 ประเด็นหลัก คือ จำนวนเนื้อหาความเป็นปัจจุบัน หัวข้อที่เรียน และการรวมเอาเหตุการณ์ปัจจุบันเข้าไปในเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า การมีความรู้ในระดับมากของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาและความเป็นปัจจุบันของรายวิชา ยังมีเนื้อหามากเท่าไร หลากหลายเท่าไร และมีการอภิปรายถึงเหตุการณ์ปัจจุบันมากเท่าไร ผู้เรียนก็ยิ่งมีความรู้มาก ซึ่งข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้สยบความคิดที่ว่า “รายวิชาไม่สำคัญ” ไปได้ ดังนั้นรายวิชาการพัฒนาความเป็นพลเมืองในระดับมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกาจึงได้รับการให้ความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง โดยส่วนใหญ่แล้วรายวิชาจะเน้นประเด็น “รัฐบาลบริหารงานอย่างไร” (How government works ?) ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งภายใต้กรอบนี้เนื้อหาจะประกอบด้วย ประวัติศาสตร์และการแก้ไขปรับปรุงรัฐธรรมนูญ การแยกอำนาจของสหพันธรัฐ การควบคุมสมดุลทางอำนาจ (Checks and Balances) คดีสำคัญ ๆ จากการพิจารณาของศาลสูง ขอบเขตของอำนาจรัฐ การออกกฎหมาย พรรคการเมือง สื่อ และกลุ่มสนใจต่าง ๆ รายละเอียดของประเด็นเหล่านี้ถูกบูรณาการอยู่ภายใต้กรอบการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นพลเมือง แต่ผู้เรียนมองว่าประเด็นเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมดาและไม่น่าสนใจ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่วิจารณ์ว่าเป็นหัวข้อการเรียนที่น่าเบื่อ รายวิชาจึงไม่ได้รับความน่าสนใจและนับเป็นอุปสรรคของการจัดหลักสูตรรายวิชาหนึ่ง ในประวัติศาสตร์ของการจัดหลักสูตรของสหรัฐอเมริกา (Niemi and Smith, 2005)

เมื่อพิจารณาถึงผู้วางรากฐานของเสรีประชาธิปไตยในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นหลักสำคัญที่ประกันเสรีภาพส่วนบุคคลและสิทธิมนุษยชนที่เพิ่มจากการบริหารภายใต้เสียงข้างมากสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ พ่อแม่ไม่สามารถเรียกร้องให้โรงเรียนถ่ายทอดประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อ หรืออุดมการณ์ทางการเมืองของเชื้อชาติตนในโรงเรียนได้ เพราะการกระทำดังกล่าวจะรุกล้ำและเป็นปัญหาให้กับประเพณี ความเชื่อ และอุดมการณ์ของครอบครัวอื่น ดังนั้นประเด็นหลักที่ควรพิจารณาจึงมีอยู่ 3 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 เสรีประชาธิปไตยหรือประชาธิปไตยที่มีเสรีภาพ การศึกษาประชาธิปไตยรูปแบบใดที่เราควรสอนเด็กในสหรัฐอเมริกา ในประวัติศาสตร์ผู้ก่อตั้งระบอบปกครอง

ของสหรัฐอเมริกาสร้างรัฐธรรมนูญที่ควบคุมทั้งประชาชนและรัฐบาล เพื่อป้องกันการเกิด การรวมอำนาจและกดขี่ เพื่อให้สิทธิและเสรีภาพดำรงอยู่ ดังนั้นจึงมีการแยกอำนาจรัฐใน การปกครองเป็นหลายองค์ประกอบชัดเจน เพื่อเป็นการถ่วงดุลอำนาจ ดังเห็นได้จากการ วางกรอบไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจมากกว่าฝ่ายอื่น ซึ่งเป็นลักษณะของประชาธิปไตย แบบเสรีนิยม ขณะที่ประชาธิปไตยที่ไม่มีเสรีภาพจะสะท้อนภาพของการถูกกดขี่ จากฐาน ของเชื้อชาติในสังคม การด้อยสิทธิด้านเพศสภาพ เป็นต้น

ประเด็นที่ 2 ใครมีอำนาจโดยชอบธรรมในการรับการศึกษา กล่าวคือ ใครคือ ผู้มีอำนาจชอบธรรมในการตัดสินใจว่า คนรุ่นต่อไปหรือรุ่นหลังควรได้รับการศึกษาในลักษณะ ใด ซึ่งรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้อำนาจด้านนโยบายการศึกษาอยู่กับแต่ละ มลรัฐ แต่ในทางปฏิบัติก็ไม่ได้ทำให้คำถามนี้หมดไป ในปี 1956 Dewey เขียนไว้ว่า อะไร ที่พ่อแม่ต้องการให้ลูกเรียนรู้ นั่นคือสิ่งที่ชุมชนต้องการให้เด็กทุกคนเรียนรู้ ถ้าโรงเรียนเป็น ผู้กำหนดสิ่งที่เด็กควรเรียนรู้ ก็เท่ากับว่าประชาธิปไตยถูกทำลายไป ซึ่งข้อความนี้ชี้ให้ เห็นว่า การศึกษาเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกฝ่ายสำหรับบุตรหลานในสังคมนั้น หมายความว่า พลเมืองในสังคมต้องมีส่วนร่วมในการต่อรองในเรื่องหลักสูตร ไม่ว่าพลเมืองเหล่านั้จะมีภูมิหลังแตกต่างกันอย่างไร

ประเด็นที่ 3 โรงเรียนสอนเรื่องของความอดทนและการคิดวิเคราะห์หรือไม่ ถ้าพิจารณาตาม Dewey ข้อคิดสำคัญคือ การกล่อมเกล่าให้ผู้เรียนเลือกทางสายกลาง คือ สอนให้เด็กคิดได้ด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์โดยใช้ทั้งค่านิยมของตน และการค้นคว้า วิชิ ดคิดที่เป็นวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนหรือเด็กไม่ควรถูกบอกว่าคำตอบคืออะไร เขาควรได้รับอิสระ ในการหาวิธีเพื่อให้ได้คำตอบด้วยตนเอง นี่คือการสอนพลเมืองให้เป็นประชาธิปไตย การสอนให้เป็นนักคิด การสอนให้มีส่วนร่วมกับรัฐบาล และมีส่วนร่วมในสังคม จากข้อคิด ดังกล่าว การสอนประชาธิปไตยจึงอาจมีข้อขัดแย้งกับพ่อแม่ที่สอนบุตรหลานในเรื่องความ เชื่อ วิถีชีวิตที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นสิทธิของพ่อแม่ แต่นักการศึกษาก็มีข้อผูกมัดที่ต้อง เตรียมนักเรียนให้ออกไปเป็นพลเมืองในสังคมระบอบการปกครอง ต้องการหล่อหลอมผู้ เรียนให้มีคุณลักษณะของพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยและมีส่วนร่วมในทางการเมือง (Niemi and Smith, 2005)

2. เนื้อหาการสอนพลเมืองศึกษาและกิจกรรมการเรียนการสอน

เนื้อหาการสอนพลเมืองศึกษามีเนื้อหาที่หลากหลาย เช่นเดียวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในด้านกรอบเนื้อหาหลักสูตรแต่ละมลรัฐมีความแตกต่างกันไป เป็นต้น ว่า รัฐเพนซิลเวเนีย วิชาการสร้างความเป็นพลเมือง (Civics Education) จะอยู่ภายใต้รายวิชา

Civics and Government มลรัฐนอร์ทแคโรไลนา จะอยู่ภายใต้รายวิชา American History The Founding Principles, Civics and Economics. แม้ว่ากรอบเนื้อหาแต่ละมลรัฐจะแตกต่างกัน แต่เป้าหมายการพัฒนาความรู้และทักษะความเป็นพลเมืองจะอยู่ภายใต้ปรัชญาเดียวกัน การจัดการสอนพลเมืองศึกษาในชั้นเรียนในสหรัฐอเมริกา มีประเด็นที่ได้รับการพิจารณา 3 ประเด็น ได้แก่ 1. ความไม่เสมอภาค (Inequality) ความไม่เสมอภาคเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจ เนื่องจากการจัดสอนพลเมืองศึกษามีความแตกต่างกันมาก เพราะรัฐบาลกลางมีบทบาทน้อยมากในการจัดสอนของโรงเรียน ซึ่งมีผลทำให้เกิดช่องว่างในกลุ่มนักเรียนที่ได้เรียนรู้ความเป็นพลเมืองจากโรงเรียนที่มีคุณภาพ และไม่มีคุณภาพ ซึ่งถูกเรียกว่าช่องว่างของ “Civic achievement” “Civic opportunity” หรือ “Civic empowerment” ซึ่งในการสอนพลเมืองศึกษามีงานวิจัยได้สรุปว่า ประเด็นที่ควรจัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาเนื่องจากมีความสำคัญอันดับต้นของการวางรากฐานประชาธิปไตย 2. ความรู้และทักษะด้านความเป็นพลเมือง การรับเงื่อนไขผูกพันและการมีส่วนในฐานะพลเมือง ได้แก่ 1) ผู้เรียนมีการเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับรัฐบาลท้องถิ่น มลรัฐ และรัฐบาลกลาง 2) ผู้เรียนมีโอกาสได้รู้ว่าที่ อภิปรายเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันและประเด็นที่นักเรียนสนใจ 3) ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ผ่านวิธีการ Service learning 4) ภาคเอกชนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) ผู้เรียนมีโอกาสตัดสินใจและมีประสบการณ์ในการบริหาร 6) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในสถานการณ์จำลองด้านกระบวนการของความเป็นพลเมือง และ 3. การมีส่วนร่วมของความเป็นพลเมือง ทั้งนี้ เนื้อหาดังกล่าวจัดสอนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย (Pennsylvania Department of Education, 2012)

3. บริบทและสิ่งแวดล้อม

การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างความเป็นพลเมือง ได้มีผู้นิยามไว้ว่าเป็นการศึกษาเรื่องของรัฐบาลและงานของรัฐบาล และสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบของประชาชน วรรณกรรมของงานที่เกี่ยวกับการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง ได้นำไปสู่ประเด็นหลัก 2 ประเด็น คือ 1) ความรู้ด้านความเป็นพลเมือง ซึ่งกล่าวถึงประวัติศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกาและการบริหารงานของรัฐบาล 2) การมีส่วนร่วมของพลเมือง ซึ่งประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในสถาบันภาคประชาชน (Civic institutions) ผ่านช่องทางที่เป็นทางการ ได้แก่ การออกเสียงเลือกตั้ง และช่องทางที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ การติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เป็นปัจจุบัน และการอภิปรายกับเพื่อนหรือครอบครัวเรื่องการเมือง (Rubin et al, 2007) ตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่บ่งชี้ถึงการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ได้แก่ การร่วมในบริการชุมชน การอาสาสมัคร การเข้าร่วมทางการเมือง และการให้การสนับสนุน

การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนและอภิปรายเรื่องการเมือง ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองมีความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารดำเนินงานของรัฐบาล ความรับผิดชอบ และความเป็นประชาธิปไตยในหมู่ประชาชน รวมถึงการสร้างบริบทและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน (Feinberg & Doppen, 2010)

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา นักวิจัยและกลุ่มสนับสนุนความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ได้ชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเป็นพลเมืองอย่างเพียงพอ เพราะระบบการศึกษาในปัจจุบันต่างมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ไม่ว่าจะเป็นภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เพื่อให้ผ่านเงื่อนไขการประกันคุณภาพ ภายใต้กฎหมาย No Child Left Behind โดยเห็นได้ว่า โรงเรียนหลาย ๆ โรงเรียน ลดเวลาสอนของประเด็นการพัฒนาความเป็นพลเมือง ในวิชาสังคมศึกษา เพื่อไปสอนวิชาอื่นแทน (Center on Education Policy, 2008) แม้แต่แหล่งเรียนรู้ทางด้านสังคมศึกษาก็ถูกหันเหไปสู่การพัฒนาวิชาการเพื่อสอนให้ผ่านเกณฑ์การประกันคุณภาพของภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ โดยมีรายงานวิจัยว่า 21 รัฐในสหรัฐอเมริกา กำหนดให้มีการทดสอบวิชาสังคมศึกษา จากระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 และในจำนวนนี้มีเพียง 9 รัฐ ที่กำหนดให้ผู้เรียนสอบผ่านวิชาสังคมศึกษา เพื่อการสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลาย (Godsay et al, 2012)

4. การจุดประกายด้านพลเมืองศึกษา

รัฐที่ให้ความเข้มข้นในหลักสูตร คือรัฐ Colorado และ Idaho ซึ่งออกแบบหลักสูตรโดยมีรายวิชาสอนตลอดปีและ Colorado เป็นรัฐเดียวที่มีเงื่อนไขให้สำเร็จการศึกษาด้วยการสอบจบในระดับที่ผ่านในวิชาความเป็นพลเมืองและรัฐบาล ผู้สอนต้องจัดสอนความเป็นพลเมืองตลอดปีโดยสอนที่มาของประชาธิปไตย โครงสร้างของรัฐบาลอเมริกัน การมีส่วนร่วมสาธารณะ การเปรียบเทียบรัฐบาลต่างประเทศและความรับผิดชอบของพลเมือง โดยที่กรมการศึกษาของ Colorado จัดเนื้อหาแนวทางการใช้คำถาม ทักษะลำดับที่ต้องสอน และคำศัพท์ที่ใช้สอนให้กับคน นอกจากนี้ครูผู้สอนยังสร้างชีวิตชีวาให้กับชั้นเรียนโดยจัดโครงการ Judicially Speaking โดยให้ผู้พิพากษาท้องถิ่น 3 คนมาสอนมาพูดให้ฟังว่าผู้พิพากษาคิดอย่างไร ในฐานะพลเมืองในขณะที่อยู่ระหว่างการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากโครงการนี้ จากการได้รับความช่วยเหลือจากผู้พิพากษามากกว่า 100 คนและครู โครงการนี้บูรณาการเข้าไปในหลักสูตรสังคมศึกษาทั่วทั้งรัฐ ซึ่งผลจากโครงการนี้ทำให้ผลการออกเสียงเลือกตั้งและอัตราของอาสาสมัครเยาวชนในรัฐนี้สูงกว่ารัฐอื่น ๆ ทั่วประเทศ

สำหรับมลรัฐ Idaho เน้นการให้ความรู้พลเมืองศึกษาตั้งแต่เยาว์วัย โดยบูรณาการ Civics Standard ในชั้นเรียนสังคมศึกษาทุก ๆ ระดับชั้นตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลายขณะที่สายวิชาความเป็นพลเมืองจะไม่ถูกบรรจุในหลักสูตรจนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เด็กอนุบาลเรียนรู้ที่จะรู้จักตนเองเป็นต้นว่าความกล้า ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรียนรู้ว่าการเลือกตั้งได้รับเลือกเข้ามาอย่างไร เริ่มจากการเลือกตั้งเป็นต้น สิ่งนี้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อม คือ ด้านความเป็นพลเมืองนับแต่กระบวนการเลือกตั้ง บทบาทของพรรคการเมือง วิธีการมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิและความรับผิดชอบต่อประชาชนมากกว่านักเรียนที่ไม่มีหลักสูตรจัดการสอน Idaho เป็นอีกรัฐหนึ่งที่กำหนดให้นักเรียนต้องสอบผ่านวิชาความเป็นพลเมืองเพื่อสำเร็จการศึกษา (Crimmins, 2013)

ตัวอย่างของบางรายวิชา เช่น Generation Citizen เป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติ การของพลเมือง เป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียน 30,000 คน เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสกับประสบการณ์ตรงผ่านการแก้ปัญหาชุมชนตลอดภาคการศึกษาหลักสูตรความเป็นพลเมืองให้โอกาสนักเรียนปฏิบัติงานโดยไม่หวังผลประโยชน์ตามความสนใจของนักเรียนเอง นักเรียนศึกษาปัญหาพัฒนาแผนปฏิบัติการเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชน ซึ่งเมื่อสิ้นปีการศึกษานักเรียนจะรายงานผลงานของตนซึ่งนักเรียน 90% มั่นใจว่าตนเองสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงให้ชุมชนได้ เป้าหมายหลักคือ กระตุ้นการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองในระยะยาวให้กับนักเรียน ซึ่งรายวิชานี้บูรณาการความเป็นพลเมืองกับการเรียนรู้จากการบริการสังคมผ่านวิธีการที่เรียกว่า ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered) นอกจากนี้ยังมีการสอนเรื่องความอดทน ซึ่งถือว่าเป็นค่านิยมพื้นฐานของสังคมอเมริกา ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิและความรับผิดชอบต่อของคนอเมริกัน การให้คืนแก่ชุมชนและศึกษาบริบทประวัติศาสตร์ของความยุติธรรมและความเสมอภาค และจากการสำรวจที่พบว่า ด้านความรู้และความเข้าใจในรัฐธรรมนูญต่ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาจากมัธยมศึกษาตอนปลาย มูลนิธิในอเมริกาที่สำคัญ อาทิเช่น Gorge Wythe และ Thomas Jefferson ที่มีความเชื่อสำคัญว่า ความรู้เรื่องรัฐธรรมนูญเป็นความรับผิดชอบต่อของปวงชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่รัฐปกครองตนเองอย่างอิสระ ถ้าประชาชนไม่รู้ถึงว่า รัฐธรรมนูญได้กำหนดสิทธิอะไรของตนไว้ ปกป้องสิทธิอะไรของตน รูปแบบการปกครองตนเองของรัฐก็เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่มั่นใจ ดังนั้น โครงการความร่วมมือระหว่างคณะนิติศาสตร์และโรงเรียน เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาให้ความรู้ให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกของสังคมที่กระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในฐานะประชาชน (Crimmins, 2013)

ในปี 1994 the Center for Civic Education ได้เผยแพร่เอกสาร National Standards for Civic and Government (1994) ซึ่งกล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและวางมาตรฐานการสอนสำหรับเกรด 4-8 และ 9-12 เอกสารเนื้อหามาตรฐาน (Content Standard) ระบุไว้ชัดเจนว่านักเรียนควรเรียนรู้ถึงขอบข่ายพลเมืองและรัฐบาลเนื้อหามาตรฐานไม่ใช่ขอบข่ายรายวิชาที่กำหนดว่าผู้เรียนต้องรู้อะไรบ้าง และทำอะไรได้บ้าง เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้วผลสัมฤทธิ์มาตรฐานไม่มีเจตนาที่จะกำหนดกรอบไว้เพื่อในหลักสูตรวิชาพลเมืองศึกษาแต่มีความเกี่ยวข้องกับรายวิชาอื่น ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ วรรณคดี ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ไปด้วย การที่จะไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของความเป็นพลเมือง โรงเรียนจะต้องจัดบริบทแวดล้อมและโอกาสในการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนในโรงเรียนและในชุมชนที่จะเสริมหนุนทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

มาตรฐานของชาติในการจัดการสอนด้านความเป็นพลเมืองและรัฐบาลมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. เหตุผลของการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองและรัฐบาล

1.1 พันธกิจของโรงเรียน โรงเรียนถือว่ามีหน้าที่สำคัญที่จะธำรงไว้และพัฒนารัฐธรรมนูญประชาธิปไตยของประเทศอเมริกา

ดังนั้นเป้าหมายของการสร้างความเป็นพลเมืองและรัฐบาลคือ การให้ข้อเท็จจริงสร้างคนที่มีความรับผิดชอบมีส่วนร่วมในวิถีการเมืองโดยเป็นพลเมืองที่มีศักยภาพ ยึดมั่นในฐานค่านิยมและหลักการของรัฐธรรมนูญประชาธิปไตยแห่งประเทศอเมริกา ซึ่งสถาบันต่าง ๆ ในสังคมต่างมีบทบาทในการส่งเสริมทักษะและความรู้เพื่อให้เกิดความผูกพันกับการปกครองในแบบอเมริกา สถาบันเหล่านั้นประกอบด้วย สถาบันศาสนา สถาบันการเมือง สื่อสาร กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

โรงเรียนที่จัดการสอนอย่างเป็นทางการควรให้ความรู้ผู้เรียนนับแต่ความรู้พื้นฐานของชีวิต การเป็นพลเมือง การเมืองพื้นฐานและรัฐบาล บริบทแวดล้อมในโรงเรียนนับเป็นกลไกสำคัญที่จะสร้างความมั่นคงด้านค่านิยมประชาธิปไตย ความรับผิดชอบ การเคารพในสิทธิและความเป็นเอกภาพของบุคคลอื่นซึ่งรวมถึงเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

1.2. การให้ความสำคัญกับการพัฒนาพลเมืองศึกษา มีข้อสังเกตว่าเป้าหมายการศึกษาชาติจะมุ่งให้หลักสูตรของรัฐ ส่งเสริมคุณค่าของวิชาพลเมืองศึกษาแต่โดยทั่วไปแล้วจะขาดความยั่งยืนและมีการจัดหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ซึ่งอาจเป็นเพราะความเชื่อที่ว่าความรู้และทักษะความเป็นพลเมืองเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนการพัฒนาโครงการให้ความรู้เรื่องรัฐธรรมนูญดำเนินการโดย

นำนักเรียนมัธยมและนักเรียนกฎหมายให้มาเจอกัน ซึ่งในหลักสูตรกำหนดให้นักเรียนศึกษา กฎหมาย สอนความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมาย และร่วมมือกับโรงเรียนในพื้นที่จัดสอบวิชา ความรู้ความเข้าใจเรื่องรัฐธรรมนูญให้กับนักเรียนมัธยม โดยเป็นวิชาที่มีหน่วยกิต นั้นหมายความว่า ศาสตราจารย์หรืออาจารย์ผู้สอนต้องใช้เวลากับการสอนนักศึกษา กฎหมาย นำเสนอหลักสูตรที่ให้ความรู้ความเข้าใจกับนักเรียนมัธยมได้ในโรงเรียน อาจารย์ ในคณะนิติศาสตร์ต้องประสานงานอย่างใกล้ชิดกับผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ มั่นใจได้ว่าโครงการประสบความสำเร็จ และโรงเรียนต้องมีส่วนในการรับผิดชอบจัดทำ โครงการ และจัดเตรียมค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการนี้ด้วย โครงการลักษณะนี้ช่วยให้นักศึกษา กฎหมายที่มีเวลาจำกัด การมีโครงการจัดให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องรัฐธรรมนูญ จะส่งผลดี ต่อนักศึกษาให้ได้ทำประโยชน์ให้สังคม ในฐานะครูผู้สอนกฎหมายและเป็นต้นแบบให้กับ นักเรียนมัธยม ในการดำเนินโครงการลักษณะนี้พบว่า บางครั้งนักศึกษาติดภารกิจ ไม่สามารถสอนได้ทุกคาบ อาจารย์ในคณะนิติศาสตร์ก็มีการอาสาสอนแทนในบางคาบ ขณะ เดียวกัน นักกฎหมายในท้องถิ่นก็อาสาช่วยสอนด้วยเช่นกัน ดังนั้น โครงการ “Constitutional literacy” ที่มุ่งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและประชาชนที่มีส่วนร่วมใส่ใจ ในการปกครองของประเทศ ได้ดำเนินการผ่านคณะนิติศาสตร์และโรงเรียนกฎหมายโดย กว้างขวางในประเทศสหรัฐอเมริกา

5. ความพยายามในการสร้างความเป็นพลเมือง

งานวิจัยจำนวนมากชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของพลเมือง กิจกรรมในลักษณะของการส่งเสริมการอภิปรายในชั้นเรียน ส่งเสริม กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง การฝึกทักษะในสถานศึกษา การผนวกรวมกิจกรรม บริการสังคมไว้ในหลักสูตร สามารถสร้างความรู้ด้านประวัติศาสตร์และรัฐบาลของประเทศ รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความเป็นพลเมือง (Niemi and Junn, 2005; Golton, 2001) The Center for Civic Education ยังได้พัฒนารายวิชา เช่น “We the People” และ “The Citizen and the Constitution” ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพความเป็น พลเมือง ความรับผิดชอบ ผ่านระบอบการคิดวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์การมีปฏิสัมพันธ์ และ กิจกรรมสถานการณ์สมมติ เรื่องการรับฟัง การประชุมรัฐสภา การแข่งขันการเมืองระดับ ประเทศ ซึ่งผลการประเมินพบว่า รายวิชา “We the People” ทำให้นักเรียนมีความรู้เรื่อง รัฐบาลอเมริกัน และสถาบันของรัฐบาลมากกว่าประชาชนทั่วไป (Eschrich, 2010; Owen, 2011)

ถึงแม้ว่าพันธกิจด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยจะมีความชัดเจน แต่โรงเรียนใน อเมริกาก็ยังไม่สามารถเตรียมนักเรียนให้เป็นสมาชิกหรือพลเมืองที่มีส่วนร่วมได้อย่าง

เพียงพอ ดังในปี 2010 การประเมินผลของ National Assessment of Education Progress (NAEP) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปลายเพียง 24% ที่ผ่านการทดสอบในระดับที่ใช้งานได้หรือสูงกว่าและในปี 2014 กลุ่มประชาชนอายุ 18 - 29 ปี มีเพียง 20% ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในปี 2016 การสำรวจของ Annenberg Public Policy พบว่าผู้ใหญ่ชาวอเมริกันรู้เรื่องรัฐบาลน้อยมาก โดยส่วนใหญ่ไม่สามารถตอบคำถามพื้นฐานได้เลย คำอธิบายที่มีก็เพียงว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับการเตรียมทักษะเพื่อการทดสอบ (Standardized Test) ทำให้ไม่มีเวลาเรียนวิชาที่เกี่ยวกับความเป็นพลเมือง ขณะเดียวกันยังพบว่านักศึกษาบางคนยังมองว่าการสอนหรืออภิปรายเกี่ยวกับการเมืองจะถูกผู้ปกครองหรือสื่อมวลชนเป็นการสร้างหรือชี้นำทางการเมืองส่วนคนหนุ่มสาวที่ไม่อยากเกี่ยวข้องเพราะไม่ไว้วางใจผู้บริหารและไม่มั่นใจว่าการออกเสียงของตนจะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง หลาย ๆ คนคิดว่าตนเองไม่มีความรู้เพียงพอในประเด็นที่จะออกเสียงจึงคิดว่าตนไม่มีคุณสมบัติ เพียงพอที่จะออกเสียง (Owen, 2011)

อย่างไรก็ตาม นักวิชาการอาทิ Parker (2014), Eschrich (2010), Owen (2011) เป็นต้นได้มีข้อสรุปในด้านประโยชน์ของการศึกษาความเป็นพลเมืองไว้ว่า

1. ทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาซึ่งพบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นพลเมือง สามารถเรียนต่อระดับอุดมศึกษาได้มากกว่าคนที่ไม่ได้เรียน ยิ่งกว่านั้นกิจกรรมสร้างความเป็นพลเมืองยังนำไปสู่ความเป็นที่มียกย่องด้านความร่วมมือ การสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

2. เยาวชนที่ได้รับการศึกษาด้านความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพเป็นคนที่มีความพึงพอใจ ในการแสดงออกในการตัดสินใจทางการเมือง มีความรู้ด้านประวัติศาสตร์ รู้ถึงการลงคะแนนเลือกตั้งมีจริยธรรมและความเข้าใจผู้อื่นมากขึ้นเชื่อในพลังของการออกเสียงของตน บางครั้งมีผลถึงการทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ด้านการเมืองเพิ่มขึ้นด้วย

- 3 เยาวชนที่ได้รับการศึกษาด้านความเสมอภาค เยาวชนที่ได้รับการศึกษาด้านความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีแนวโน้มที่จะร่วมในงานบริหารชุมชนและออกเสียงเลือกตั้งตั้งแต่อายุยังน้อย ทำให้เป็นคนมีพลังอำนาจด้านการเป็นพลเมือง

4. ป้องกันการออกกลางคันและส่งเสริมบรรยากาศที่ทำให้กับโรงเรียน มีงานวิจัยยืนยันว่าการพัฒนาความเป็นพลเมืองในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันและบรรยากาศแวดล้อมในโรงเรียนที่มีความปลอดภัย (Eschrich, 2010; Owen, 2011)

6. ความพยายามในการสร้างการพัฒนาความเป็นพลเมือง

คำถามที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ของความพยายามสร้างพลเมืองคือ การศึกษาใช่คำตอบหรือไม่ ในเมื่อทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่า ความรู้ทางการเมืองเป็นความสำคัญเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในฐานะพลเมือง นั่นก็คือ ถ้ามีการเรียนมากก็จะให้ผลดีและเป็นคำตอบของการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมือง นักคิดชาวอเมริกันตั้งแต่ Thomas Jefferson จนถึง John Dewey ได้สรุปไว้แล้วว่า การศึกษาคือคำตอบ นอกจากนี้ข้อมูลเชิงประจักษ์ยังแสดงให้เห็นว่า การได้รับการศึกษาในระบบมีความสัมพันธ์กับการมีความรู้ทางการเมือง แต่ก็มีนักวิชาการบางคนถกเถียงว่าถ้าไม่นับความเฉลียวฉลาด ความสนใจ การรู้คิด และคุณสมบัติของบุคคลเข้าไว้ด้วย การศึกษาเพียงอย่างเดียวก็ไม่ได้ส่งผลต่อระดับความรู้ทางการเมือง บางท่านเห็นว่าคนที่เรียนอยู่ในระบบการศึกษาในระดับสูง เป็นคนที่มีความรู้มากอยู่ก่อนแล้ว ถ้าถุกวัดว่ามีความรู้ด้านการเมืองในระดับสูงก็น่าจะเป็นผลจากความรู้นี้เดิมที่มีอยู่แล้ว

ตัวอย่างของหลักสูตรที่แสดงให้เห็นว่าสามารถให้ความรู้ผู้เรียนด้านการเมืองได้ และเชื่อมโยงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ คือ “Service-learning model” ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงของการเรียนในชั้นเรียนไปยังโครงการบริการชุมชน โดยมีองค์การที่ไม่แสวงหาผลประโยชน์เข้าร่วมด้วย นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในบทบาทของพลเมืองที่พึงมีต่อชุมชน โครงการนี้บูรณาการอย่างดีกับหลักสูตร มีการนำเนื้อหาไปใช้และพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ให้กับผู้เรียน ซึ่งตอบสนองต่อคุณลักษณะของการมีส่วนร่วมของพลเมือง โครงการนี้ บางครั้งถูกเรียกว่า การสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based service-learning) อย่างไรก็ตาม แม้ว่า service-learning model จะมีประสิทธิภาพอย่างไร แต่มีผู้ชี้จุดอ่อนว่า การสอนรูปแบบนี้บางครั้งมีจุดอ่อนที่ไม่ได้ปลูกฝังความเชื่อเกี่ยวกับองค์ประกอบของพลเมืองที่ดีของสังคม และองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองที่เป็นที่ยอมรับโดยรวม

ข้อสังเกตสำคัญคือ เมื่อนักการศึกษาและผู้นำประเทศต้องการให้โรงเรียนส่งเสริมประชาธิปไตยและสร้างพลเมืองที่ดี ส่วนใหญ่นโยบายหรือวิธีการสอนจะมุ่งให้สอนว่าประชาธิปไตยคืออะไร และพลเมืองที่ดีปฏิบัติตนอย่างไร ซึ่งงานวิจัยในช่วงหลังชี้ให้เห็นว่า บางโปรแกรมมีการสอนแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่าง เป็นต้นว่า บางแห่งสอนว่าประชาธิปไตยเป็นระบบให้เสรีภาพ ปกป้องเสรีภาพ ขณะที่ในบางแห่งสอนว่าประชาธิปไตยเป็นเรื่องของความเสมอภาค บางแห่งให้ความสำคัญกับสังคม บางแห่งให้ความสำคัญกับการค้าเสรี บางแห่งเน้นเรื่องการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมด้วยการเป็นอาสาสมัครประชาธิปไตย บางแห่งเน้นการร่วมในกระบวนการทางการเมือง การประท้วง การออกเสียงเลือกตั้ง การณรงค์ต่าง ๆ จึงไม่เป็นเรื่องน่าแปลกใจเลยว่า ทำไมโครงการศึกษาเพื่อความเป็น

พลเมืองจึงเติบโตในหลากหลายรูปแบบ โดยมุ่งสู่การสร้างพลเมืองที่ดีด้วยการนำสู่เป้าหมายที่หลากหลายและการปฏิบัติที่หลากหลาย แม้ว่า Owen (2011) จะพบงานวิจัยที่ศึกษาถึงการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองจำนวนไม่น้อย แต่คำถามที่ว่าความรู้อะไรที่จำเป็นและเป็นที่ต้องการที่จะสอนให้คนเป็นสมาชิกที่มีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองของประเทศ จากสภาพในสังคมอเมริกันความมั่นคงของประชาธิปไตยคู่กับความรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนมีอยู่ให้เห็น แต่ความรู้ที่จะนำไปส่งเสริมคุณภาพของพลเมืองยังต้องให้มีความเข้าใจชัดเจนกว่านี้ ในแง่ที่ว่าเรารู้อะไรเกี่ยวกับการเมือง และรู้ได้อย่างไร แล้วเชื่อมโยงกับการมีส่วนร่วมของความเป็นพลเมืองอย่างไร คำตอบเหล่านี้จึงจะนำไปสู่มาตรฐานของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองของเยาวชน ตลอดจนวงจรชีวิตของเขา การเตรียมกลุ่มเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษานับแต่วันที่เราเริ่มเป็นชาติ ในปัจจุบันการจัดการศึกษาหันไปให้ความสำคัญกับวิชาเนื้อหา เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ซึ่งก็มีคนกลุ่มหนึ่งที่เรียกร้องให้สาธารณชนสนใจเรื่องการศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง (Civic Educations) ให้กับเด็กทุกคน โดยมีองค์กรเอกชนร่วมให้การสนับสนุนในลักษณะต่าง ๆ เช่น Spencer Foundation ได้สนับสนุนงานวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเป็นพลเมืองและปลูกฝังความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองให้กับทุกคน (Center on Education Policy, 2010)

7. ประมวลองค์ความรู้วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเป็นพลเมือง

ข้อมูลจาก The NAEP ด้านการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองพบว่า ยังไม่มีกรณีศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองที่เป็นแบบอย่างที่ดีในโรงเรียนจึงทำให้ไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะประเมินว่าการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง รูปแบบใด ในโรงเรียนประเทศใด เป็นรูปแบบที่มีคุณภาพ แต่มีองค์ความรู้ที่เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างความเป็นพลเมือง ที่สามารถประมวลได้ ดังนี้

1. ปรัชญาของประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่าอยู่บนพื้นฐานสำคัญ คือ เป้าหมายของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย 1) พัฒนาความรู้และแนวคิด หลักการ ทักษะของความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย 2) สร้างความพร้อมในการมีส่วนร่วมในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วยการมีประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกของสมาคม และมีประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกองค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ 3) เข้าร่วมในการขับเคลื่อนเป้าหมายทางการเมืองของสังคม และ 4) มีศีลธรรม คุณธรรมของความเป็นพลเมือง อันได้แก่ มีความรับผิดชอบและทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม มีการดำเนินการที่ประมวลได้ว่า สถานศึกษาโดยเฉพาะโรงเรียน เป็นผู้ดำเนินการเป็นหลัก และมีบริบทสิ่งแวดล้อมทางสังคมเสริมหนุน

2. การจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในสถานศึกษา มีการดำเนินการได้ในลักษณะต่อไปนี้ คือ 1) ให้ความรู้โดยการจัดสอนประชาธิปไตย ในประเด็นรัฐบาล ประวัติศาสตร์ และกฎหมาย เนื่องจากมีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นชัดเจนถึงความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับความเป็นพลเมือง และการมีคุณสมบัติของความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งได้แก่ ความสนใจในทิศทางการเมือง เข้าร่วมกิจกรรมการเมือง มีความผูกพัน และยอมรับในการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม 2) สร้างบรรยากาศของการอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ในท้องถิ่น ประเทศ และนานาชาติประเทศในชั้นเรียน ให้ผู้เรียนตระหนักว่าสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญต่อชีวิตของตน ลักษณะของการอภิปรายควรให้เป็นการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ เพื่อให้นำไปสู่การเกิดคุณลักษณะของคนที่มีความเป็นประชาธิปไตย 3) ส่งเสริมโอกาสในการนำความรู้ด้านประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนให้ผู้เรียนนำไปใช้กับชุมชนในลักษณะของโครงการการให้บริการชุมชน และกิจกรรมการเรียนรู้จากการบริการ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย 4) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชน ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการมีส่วนร่วมในสังคมประชาธิปไตย 5) สนับสนุนให้มีการจัดสรรนักเรียนในโรงเรียนและในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งในการทำกิจกรรมประชาธิปไตยและบริหารจัดการประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดทักษะและทัศนคติที่ดีต่อสังคมประชาธิปไตย 6) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกระบวนการสมมติของกระบวนการประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้งจำลอง การพิพากษาคดีจำลอง การรับฟังประชาพิจารณ์กฎหมาย ผู้เรียนจะเพิ่มพูน ทั้งความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยและเกิดทัศนคติทางบวกต่อความเป็นประชาธิปไตย

สรุปผลและอภิปราย

จากการสังเคราะห์งานด้านการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ระบบการศึกษาจึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรที่ให้นักเรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจด้านความเป็นพลเมืองอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าความเข้มข้นของการจัดการศึกษาจะมีน้ำหนักแตกต่างกันไปบ้าง แต่การจัดการหลักสูตรการสอนด้านความเป็นพลเมืองก็ไม่ถูกละเลย

ปรากฏการณ์ที่สำคัญที่เห็นได้จากรายงานและวรรณกรรมคือ การให้ความร่วมมือของทุกฝ่ายในสังคมที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างบรรยากาศและสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการเป็นพลเมืองโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครอง ท้องถิ่น นักการเมือง ที่สำคัญคือ สถาบันอุดมศึกษา เนื้อหาที่ให้ความรู้ด้านความเป็นพลเมืองจะถูกระบุไว้ชัดเจน

ใน Model Curriculum ของทุกรัฐ แม้เนื้อหาวิชาจะมีความแตกต่างแต่การเตรียมเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการปกครองของประเทศถือเป็นสิ่งที่ทุกรัฐให้ความสำคัญเนื้อหาที่จัดไว้ในหลักสูตรประกอบด้วยประเด็นที่ครอบคลุมนั้น อำนาจของรัฐบาลที่ท้องถิ่น มลรัฐและรัฐบาลกลาง แต่ความสำคัญของรัฐธรรมนูญให้อำนาจบริหารต่าง ๆ เช่น สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิบุคคล ความรับผิดชอบของความเป็นพลเมือง เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนเริ่มต้นตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของประเทศสหรัฐอเมริกายังถือเป็นสิ่งที่น่าสนใจคือ มีกิจกรรมที่หลากหลายไม่ใช้การฟังหรือการอ่านเพียงอย่างเดียวที่ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกบริหารสังคม ฝึกวิเคราะห์ปัญหาสังคม การเมืองเปรียบเทียบ กรณีปัญหาประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งนอกจากผู้เรียนต้องศึกษาทำความเข้าใจเพิ่มเติมแล้ว ยังเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองที่มีคุณค่าไปพร้อม

ในภาพรวมแม้ว่าการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองของสหรัฐอเมริกาจะมีมาตรฐานทางวิชาการที่ชัดเจนและได้รับการผลักดันอย่างต่อเนื่อง แต่สภาพของสังคมที่อยู่ในบริบททางวัฒนธรรมของประเทศก็ยังมีประเด็นที่นักวิชาการการศึกษาวิจัยเพื่อหาทางสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบสังคมที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญของประเทศเป็นต้นว่า งานวิจัยของ McAfee (2014) ที่พบว่า ในโรงเรียนยังมีเรื่องพฤติกรรมแบ่งเชื้อชาติและลำดับชั้นของการเรียน Silverman (2010) ศึกษาถึงมุมมองของครูต่อความเป็นพลุวัฒนธรรมของนักเรียนในด้านความหลากหลายของชนชั้นทางสังคม เพศสภาพ และเชื้อชาติ Jayakumar (2008) วิจัยงานเพื่อหาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากจะเปิดรับนักศึกษาจากหลายเชื้อชาติแล้วควรต้องสร้างบรรยากาศของการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ต่อกันด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการเสริมสร้างคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างที่สังคมประชาธิปไตยคาดหวัง

จากข้อถกเถียงวิเคราะห์ วิเคราะห์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอน ความเป็นพลเมืองในโรงเรียน Parker (2014) ได้สรุปประเด็นหลักของการจัดหลักสูตรความเป็นพลเมืองไว้ใน 6 ประเด็นคือ

1. การเรียนรู้ด้านการปกครองของท้องถิ่นมลรัฐและประเทศ
2. การให้โอกาสผู้เรียนได้โต้เถียงอภิปรายเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่ผู้เรียนสนใจ
3. การมีโอกาสเรียนรู้จากโครงการ
4. การมีโอกาสทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. การมีโอกาสตัดสินใจและมีประสบการณ์ในด้านการปกครอง

6. การมีส่วนร่วมในกระบวนการสถานการณ์จำลองที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมือง

ซึ่งกรอบข้างต้นน่าจะเป็นกรอบแนวคิดสำคัญที่การจัดหลักสูตรพลเมืองศึกษาในประเทศไทยควรได้พิจารณา

ข้อเสนอแนะ

แม้ว่าสาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง ศีลธรรมและการดำรงชีวิตในสังคมจะไม่ใช่วิชาเนื้อหาหลักแต่การสร้างพลเมืองที่ได้รับการพัฒนาความรู้และแนวคิด หลักการ ทักษะของความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ที่มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งต้องเกิดจากการมีประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกของสมาคมและมีประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสังคม นับเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของสถานศึกษา ข้อคิดที่ควรเป็นแนวทางการสร้างความเป็นพลเมืองให้แก่เยาวชนไทย จากการประมวลองค์ความรู้ จากประเทศสหรัฐอเมริกาที่ประเทศไทยและสถานศึกษาอาจนำไปขับเคลื่อนมีดังนี้

1. รัฐบาลไทยควรให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นพลเมือง โดยอาจให้อยู่ในสาระวิชาต่าง ๆ ตามรูปแบบของประเทศสหรัฐอเมริกาหรือเมื่อจัดการจัดสอนในกลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง ศีลธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม โรงเรียนควรต้องให้ความสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงพื้นที่เรียนรู้จากท้องถิ่น เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างควมรับผิดชอบต่อสังคมและสร้างควมตระหนักมีจิตสำนึกต่อท้องถิ่น

2. ผู้สอนควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลายโดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะและทักษะการเป็นพลเมืองในสังคมที่มีคุณภาพ

3. สถานศึกษาควรพัฒนาเครือข่ายโดยใช้ความร่วมมือจากองค์กรด้านต่าง ๆ ในพื้นที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสัมผัสกับองค์ความรู้ที่ผ่านประสบการณ์จริงมากกว่าใช้ตำราเป็นฐาน

4. สถานศึกษาควรพัฒนาความร่วมมือกับคณะนิติศาสตร์โดยให้คณะมีนโยบายในการให้นักศึกษาฝึกโครงการพัฒนาความเป็นพลเมืองโดยการให้ความรู้ กับสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในรูปแบบของการจัดวางกรอบหลักสูตรที่มีความชัดเจนและต่อเนื่อง

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความ เป็นพลเมืองในระบบการศึกษาระดับโรงเรียน: บทเรียนจากต่างแดนและข้อเสนอแนะสู่ สังคมไทย” ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ตามเลขสัญญาเลขที่ RSA 6180088 ผู้เขียนขอขอบคุณการ สนับสนุนจาก สกสว. ไว้ ณ ที่นี้ อนึ่งเนื้อหาดังกล่าวเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนเพียง ผู้เดียว

เอกสารอ้างอิง

- Carpini, M. X. D., & Keeter, S. (1996). **What Americans know about politics and why it matters**. New Haven: Yale University Press.
- Center for Civic Education (Calif.). (1994). **National standards for civics and government**. Center for Civic Education.
- Center on Education Policy. (2008). **Graduate school of Education and Human Development**. The George Washington University. (WASHINGTON, DC).
- Center on Education Policy. (2010). **Civic education and charter schools Content knowledge and future research issues**. Washington D.C: The George Washington University
- Crimmins, C.J. (2013). Teaching the constitution: An American tradition. **Denver University Law Review** 90(4), 1003-1022.
- Dagger, R. (1997). **Civic virtues: Rights, citizenship, and republican liberalism**. Oxford University Press on Demand.
- Dudley, R. L., & Gitelson, A. R. (2002). Political literacy, civic education, acivic engagement: A return to political socialization?. **Applied Developmental Science**, 6(4), 175-182.
- Eschrich, D. (2010). **We the People: The Citizen and the Constitution 2010 National Finalists' Knowledge of and Support for American Democratic Institutions and Processes**. Center for Civic Education. Retrieved June, 11, 2019.

- Feinberg, J. R., & Doppen, F. H. (2010). High school students' knowledge and notions of citizenship. **The Social Studies**, 101(3), 111-116
- Galston, W. A. (2001). Political knowledge, political engagement, and civic education. **Annual review of political science**, 4(1), 217-234.
- Godsay, S., Henderson, W., Levine, P., & Littenberg-Tobias, J. (2012). **State Civic Education Requirements**. CIRCLE Fact Sheet. Center for Information and Research on Civic Learning and Engagement (CIRCLE).
- Jayakumar, U. (2008). Can higher education meet the needs of an increasingly diverse and global society? Campus diversity and cross-cultural workforce competencies. **Harvard Educational Review**, 78(4), 615-651.
- McAfee, M. (2014). The kinesiology of race. **Harvard Educational Review**, 84(4), 468-491.
- Niemi, R. G., & Junn, J. (2005). **Civic education: What makes students learn**. Yale University Press.
- Owen, D. (2011). **We the people and political knowledge**. Woodland Hills, CA: Center for Civic Education.
- Parker, W. (2014). **Citizenship education in the United States**. The handbook of moral and character education, 347-367
- Pennsylvania Department of Education. (2012). **Academic Standards for Civics and Government** [Web page]. Retrieved from http://static.pdesas.org/content/documents/PreK-2_Civics_and_Government_Standards.pdf.
- Rubin, K. H., Bukowski, W. M., & Parker, J. G. (2007). **Peer interactions, relationships, and groups**. Handbook of child psychology, 3. [Web page]. Retrieved from <https://doi.org/10.1002/9780470147658.chpsy0310>.
- Silverman, S. K. (2010). What is diversity? An inquiry into preservice teacher beliefs. **American Educational Research Journal**, 47(2), 292-329.